

סוטה מו

במדבר פרק יט פסוק ב

זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר דבר אל בני ישראל ויקחו אליהם פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על:

דברים פרק כא פסוק ג

והיה העיר מקורבה אל החלל ולקחו זקני העיר ההוא עגלת בקר אשר לא עבד בה אשר לא משכה בעל:

אין מום פוסל בעגלה ערופה – רק בפרה אדומה	אשר אין בה מום
שאר עבודות פוסלות בפרה אדומה	צוף צוף מעגלה
עבודה לא פוסלת בקדשים – עבודת היתר	אשר לא עבד בה
עבודה לא פוסלת בקדשים – עבודת איסור כשעבד בהם כשהם חולין	צורת או שבור או חרוץ או יבולת או זרב או יבולת לא תקריבו אלה לה'
עבודה לא פוסלת בקדשים – עבודת איסור כשעבד בהם כשהם קדשים	ומיד בן נכר לא תקריבו את לחם אלהיכם מכל אלה

שאלה: ויהא מום פוסל בעגלה מקל וחומר, ומה פרה שאין השנים פוסלות בה - מום פוסל בה, עגלה ששנים פוסלות בה - אינו דין שיהא מום פוסל בה!

תשובה: שאני התם, דאמר קרא: אשר אין בה מום, בה מום פוסל, ואין מום פוסל בעגלה.

קושי: אלא מעתה, לא יהו שאר עבודות פוסלות בה, אלמה א"ר יהודה אמר רב: הניח

עליה עודה של שקין - פסולה, ובעגלה - עד שתמשוך!

תירוץ: שאני פרה, דילפינן צוף צוף מעגלה.

קושי: עגלה נמי תיתי צוף צוף מפרה!

תירוץ: הא מיעט רחמנא בה.

קושי: בעגלה נמי כתיב בה!

תירוץ: ההוא מיבעי ליה: למעוטי קדשים דלא פסלה בהו עבודה, סלקא

דעתך אמינא ליתי בק"ו מעגלה: ומה עגלה שאין מום פוסל בה - עבודה

פוסלת בה, קדשים שמום פוסלת בהן - אינו דין שעבודה פוסלת בהן.

קושי 1: איכא למיפרך: מה לעגלה שכן שנים פוסלות בה!

קושי: אטו קדשים מי ליכא דפסלי בהו שנים?

תירוץ: כי איצטריך קרא - להנך קדשים דפסלה בהו שנים.

קושי 2: וקדשים דלא פסלה בהו עבודה מהכא נפקא? מהתם נפקא:

צורת או שבור או חרוץ או יבולת או זרב או יבולת לא

תקריבו אלה לה', אלה אי אתה מקריב, אבל אתה מקריב קדשים

שנעבדה בהן עבודה!

תירוץ: איצטריך, סד"א ה"מ היכא דעבד בהן עבודת היתר, אבל

עבודת איסור - אימא ליתסרו, צריכא.

קושי 3: והא נמי מהכא נפקא: ומיד בן נכר לא תקריבו את

לחם אלהיכם מכל אלה, אלה אי אתה מקריב, אבל אתה מקריב

קדשים שנעבדה בהן עבודה!

תירוץ: איצטריך, ס"ד אמינא הני מילי היכא דעבד בהן כשהן

חולין, אבל עבד בהן כשהן קדשים אימא ליתסרו, צריכא.

גופא, אמר רב יהודה אמר רב: הניח עליה עודה של שקין - פסולה, ובעגלה - עד שתמשוך.

קושי: מיתיבי: צוף - אין לי אלא עול, שאר עבודות מניין? אמרת ק"ו: ומה עגלה שאין מום פוסל

בה - שאר עבודות פוסלות בה, פרה שמום פוסל בה - אינו דין ששאר עבודות פוסלין בה, ואם נפשך

לומר, נאמר כאן צוף ונאמר להלן צוף, מה להלן שאר עבודות פוסלות בה, אף כאן שאר עבודות

פוסלות; מאי אם נפשך לומר? וכי תימא, איכא למיפרך: מה לעגלה שכן שנים פוסלות בה! אי

נמי, קדשים יוכיחו, שמום פוסל בהן ואין עבודה פוסלת בהן! נאמר כאן צוף ונאמר להלן צוף,

מה להלן שאר עבודות, אף כאן שאר עבודות, וממקום שבאתה: מה להלן עד שתמשוך, אף כאן

עד שתמשוך!

תירוץ: תנאי היא, דאיכא דמיייתי לה מעגלה, איכא דמיייתי לה מגופה דפרה; דתניא: צוף -

אין לי אלא עול, שאר עבודות מניין? ת"ל: אשר לא יבולת אלהיך, מכל מקום; אם כן, מה

ת"ל צוף? עול פוסל בין בשעת עבודה בין שלא בשעת עבודה, שאר עבודות אין פוסלות אלא

בשעת עבודה.

הרבנית מישל פורו
הדרן - קול נשי בשיח החלמודי

• hadran.org.il/he •

קושי : ואימא :

- **אער לא עצה עליה** - כלל,
- **על** - פרט,

כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט, עול אין, מידי אחרינא לא!
תירוץ : **ער** - רבויא הוא.

ברייטא דומה בעניין עגלה : ותניא נמי גבי עגלה כי האי גוונא : **על** - אין לי אלא עול, שאר עבודות מניין? **תל** : **אער לא עובד בה**, מ"מ; א"כ מה ת"ל **על**? עול פוסל בין בשעת עבודה בין שלא בשעת עבודה, שאר עבודות אין פוסלות אלא בשעת עבודה.

קושי : ואימא :

- **אער לא עובד בה** - כלל,
- **על** - פרט,

כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט, עול אין, מידי אחרינא לא!
תירוץ : **ער** - רבויא הוא.

שאלה : א"ר אבהו, בעי מיניה מר' יוחנן : משיכת עול בכמה?

תשובה : א"ל : כמלא עול.

שאלה על התשובה : איבעיא להו : לארכו או לרחבו?

תשובה : אמר להו ההוא מרבנן ור' יעקב שמיה, לדידי מפרשא לי מיניה דרבי יוחנן : משיכת עול לרחבו טפח.

קושי : ולימא טפח!

תירוץ : הא קמ"ל, שיעורא דעול טפח הוי.

שאלה : למאי נפקא מינה?

תשובה : למקח וממכר.

שאלה : א"ר יוחנן בן שאול : מפני מה אמרה תורה הביא עגלה בנחל?

תשובה : אמר הקדוש ברוך הוא : יבא דבר שלא עשה פירות ויערף במקום שאין עושה פירות, ויכפר על מי שלא הניחו לעשות פירות.

שאלה : מאי פירות?

- אילימא פריה ורביה, אלא מעתה, אזקן ואסריס ה"נ דלא ערפינן!
- אלא מצות.

ומורידין אותה אל נחל איתן,

פירוש 1 : איתן כמשמעו - קשה.

ברייטא לחיזוק ולהבאת פירוש אחר : תנו רבנן : **מנין לאיתן שהוא קשה? שנאמר : איתן מושק ושיס בסלע קנך**, ואומר : **מאצו הריס את ריב ה' והאיתניס מוסדי ארץ**; אחרים אומרים : **מנין לאיתן שהוא ישן? שנאמר : א' איתן הוא א' מאלףס הוא**.

